

[Fiskeriministeren.]

fiskeriinspektion og opmåling, og når disse fartøjer, som vil blive af en størrelse på ca. 1 700 t, får en hastighed på ca. 18 knob og bliver udstyret med helikoptere, er til rådighed for fiskeriinspektionen, tør man regne med en væsentlig forbedring af forholdene.

Da der endvidere er et mindre antal patruljefartøjer under bygning, som i et vist omfang vil kunne anvendes i inspektionen langs den jyske vestkyst, må det vist antages, at fiskeriinspektionen til den tid vil blive betryggende varetaget.

Men så vil man spørge: hvad kan vi gøre i mellemtiden for at effektivisere inspektionen, da det program, jeg her har talt om, jo lader vente noget på sig? Jeg kan sige, at så snart jeg modtog den første klage over overtrædelse af fiskerigrænserne ved vestkysten, talte jeg med forsvarsministeren om en forstærkning af inspektionen, og forsvarsministeriet sendte med få timers — jeg tror et par timers — varsel 2 kuttere og et større fartøj til vestkysten.

Af de senere indløbne oplysninger synes det at fremgå, at dette har hjulpet godt, men ikke været fuldt tilstrækkeligt, og det overvejes i øjeblikket i fiskeriministeriet, hvad man yderligere kan gøre ved sagen.

Jeg har på ny drøftet spørgsmålet med forsvarsministeren, idet fiskeriministeriet jo ikke selv råder over tilstrækkeligt fartøjsmateriel til at klare opgaven.

Forhandlingerne mellem os har ført til, at der også sendes en flyvemaskine ned langs vestkysten nu og da til rapportering og opnotering af navnene på de uefterrettelige fremmede fiskeres både, ligesom det er lovet mig, at der foreløbig vil være et par marinefartøjer ved vestkysten, deraf et hurtiggående.

Jeg tror for min del, at fiskerne vil være så nogenlunde tilfreds med denne forbedring, også fordi de for tiden så meget omtalte overtrædelser af fiskerigrænsen må anses at være begrænset til tungesæsonen i år fra tidlig i april og til udgangen af juli. Når tungesæsonen er afsluttet, vil det ulovlige fiskeri formentlig ophøre af sig selv.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om sygehusvæsenet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1521, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 829).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Poul Nilsson: Som det fremgår af den afgivne betænkning over forslag til lov om sygehusvæsenet, har udvalget siden den førstebehandling, som fandt sted den 16. februar 1961, holdt 8 udvalgs møder og har herunder haft flere samråd med den højtærede minister. Udvalget har stillet ministeren flere spørgsmål, som alle er blevet besvaret, hvilket jeg gerne vil takke såvel ministeren som ministeriets embedsmænd for. Vi har tillige i udvalget modtaget henvendelser fra Sygehusforeningen i Danmark, Den danske Købstadforening, Københavns amtsråd, Århus byråd og borgmesteren i Odense.

Efter drøftelserne i de udvalgs møder, der nu er afholdt, og de besvarelser, som vi har fået på de stillede spørgsmål, tør jeg vist godt sige om denne lovgivning, at problemerne er særdeles vanskelige at løse. Det fremgår då også af den forhandling, som har været ført med Sygehusforeningen i Danmark, at egentlige forslag om en nyordning med mere ensartede tilskudsbeløb fra staten har vi ikke modtaget. Det er for så vidt forståeligt, thi Sygehusforeningen, der jo repræsenterer hele Danmark, har vel ikke, selv om den kan se og anerkende den skæve fordeling, der findes i de nugældende tilskudsregler, og som er fremkommet i kraft af den meget betydelige udvikling, sygehusene har været og er inde i, i denne situation villet stille forslag, der kunne indebære en fare for, at nogle af sygehusene kunne komme til at risikere en

[Poul Nilsson.]

ændring, som ville kunne få den virkning, at nogle sygehuse ville blive dårligere stillet end hidtil.

På grundlag af det fremsatte lovforslag og de mange problemer, der er rejst, er der imidlertid i løbet af den tid, vi har haft til rådighed, i udvalget opnået enighed mellem alle partier om, at vi nu må søge at samles om en ordning, der bygger på den midlertidige ordning, og som i nogen måde kan komme de sygehuse, der er under udvikling, til gavn. Dette sker gennem de ændringsforslag, som er stillet af den højtærede indenrigsminister. Ændringsforslagene til § 13 og til § 21 går ud på, at tidspunktet for ydelsen af statens tilskud fremrykkes således, at der fremtidig afregnes 1. april, 1. juli, 1. oktober og 1. december. Beløbene ydes som et foreløbigt tilskud, svarende til en fjerdedel af det endelige tilskud med en endelig afregning den 15. marts. Denne ordning gøres nu ved lovforslaget permanent. Den vil få øjeblikkelig virkning på sygehusenes likviditet og er anslået til at ville andrage ca. 30 mill. kr. i indeværende regnskabsår.

Med disse ændringsforslag mener hele udvalget at have imødekommet ønskerne fra både Sygehusforeningen og Købstadforeningen.

Et tredje ændringsforslag, stillet af indenrigsministeren og vedrørende et midlertidigt supplerende tilskud, går ud på at afbøde nogle af de nuværende tilskudsreglers virkninger. Under udvalgsbehandlingen er der peget på, at sygehuslovens tilskudssystem giver en uensartet fordeling af statens tilskud, så at bl. a. visse amts- og købstadkommuner får en forholdsvis lav procentvis dækning af deres tilskudsberettigede netto-udgifter til sygehusvæsenet. Gennem et supplerende tilskud som foreslået vil hver enkelt amts- og købstadkommune i finansåret 1961-62 opnå en dækning svarende til mindst 55 pct. af nettoudgifterne til sygehusvæsenet. Til Københavns og Frederiksberg kommuner foreslås i 1961-62 ydet et supplerende tilskud af samme størrelse som det samlede supplerende tilskud til amts- og købstadkommunerne. Udgifterne for statskassen ved de foreslåede supplerende tilskud anslås til en merudgift på ca. 4,6

mill. kr. under forudsætning af, at beløbsrammen, de ca. 300 mill. kr., overholdes.

Til trods for de foreslåede ændringer, som alle udvalgets medlemmer er enige om, og som vi vil anbefale det høje tings medlemmer at stemme for, har udvalget udtalt ønske om at få indsat en revisionsbestemmelse i lovforslaget. Dette har ministeren imødekommet ved at stille ændringsforslag til § 22. Ændringen går ud på, at loven forelægges til revision i folketingsåret 1961-62.

Til de bemærkninger, jeg nu har fremsat vedrørende lovforslaget, er det mig magtpåliggende at føje — dels fordi der i udvalget var et udbredt ønske derom, dels fordi jeg personlig mener, det bør siges — at den lov, vi nu gennemfører, som tidligere nævnt ikke løser vort sygehusproblem. Ændringerne må derfor kun betragtes som midlertidige og må ikke danne præcedens. Det er vist mildt sagt, at det nuværende fordelingsgrundlag selv med de foreslåede ændringer ikke kan betragtes som tilfredsstillende, thi det er vor opfattelse, at de kommuner, hvor sygehusene er moderne og godt udbyggede, i langt højere grad må tilgodeses, så at den påbegyndte udvikling ikke hæmmes eller standses. Dette synspunkt var man da også enig om at præcisere i den nu afgivne betænkning. Jeg vil derfor henstille, at den højtærede indenrigsminister i det år, der nu er til rådighed, vil finde frem til nye retningslinjer, hvorefter det nuværende og utilfredsstillende fordelingsgrundlag ændres.

I denne forbindelse vil jeg bede den højtærede minister tage med i sine overvejelser, om tiden ikke er inde til, at staten langt mere kommer ind i billedet, end tilfældet er nu. Mange andre områder er med den udvikling, vi er inde i, kommet direkte ind under staten, og dette taler efter min opfattelse for, at tiden hertil også er ved at være inde for vort sygehusvæsen. Da jeg imidlertid ikke kender de konsekvenser, såvel økonomiske som administrative, som en eventuel statsovertagelse vil få, vil jeg selvfølgelig ikke på nuværende tidspunkt stille forslag herom, men jeg anmoder altså om, at disse tanker må komme med ind i den højtærede ministers overvejelser.

Med disse bemærkninger skal jeg på mit

[Poul Nilsson.]

partis vegne anbefale de stillede ændringsforslag og derefter lovforslaget til vedtagelse.

Thisted Knudsen: Som det fremgik af det ærede medlem hr. Poul Nilssons bemærkninger og af udvalgsbetænkningen, kan venstre tiltræde lovforslaget således, som det nu vil komme til at foreligge.

Det ærede medlem hr. Poul Nilsson gjorde en principiel bemærkning om sygehusvæsenet, som jeg forstod således, at den tanke ikke var fjern for det ærede medlem, at staten skulle træde mere ind i billedet og måske til slut være den afgørende faktor i det danske hospitalsvæsen. Jeg må med det samme sige fra. Er der en opgave, som kommunerne har formået at løse fornuftigt og forstandigt, så er det efter min mening opbygningen af det moderne sygehusvæsen, og det vil fortsat være kommunerne, der løser denne opgave.

Vi var i udvalget enige om — vel også med den højtærede indenrigsminister — at det fordelingsgrundlag, vi har i øjeblikket for statens tilskud til kommunerne, ikke mere er tilfredsstillende og tidssvarende, og vi er derfor tilfredse med den revisionsbestemmelse, som det ærede medlem hr. Poul Nilsson også omtalte. Der skal altså foregå overvejelser og undersøgelser af muligheden for at finde et bedre beregningsgrundlag, og jeg henstiller til den højtærede indenrigsminister at overveje den mulighed at nedsætte et udvalg, ikke nogen kommission. Det er bykommunerne, det er amtskommunerne, det er Sygehusforeningen, der stort set repræsenterer de kommunale interesser i denne sag, og de må med. Jeg henstiller derfor til den højtærede indenrigsminister, at Sygehusforeningen i Danmark sammen med medlemmer fra sygehusrådet kommer med i det arbejde, der skal gøres for at finde frem til et moderne og tilfredsstillende beregningsgrundlag.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg ændringsforslagene og lovforslaget, som det efter disses vedtagelse vil komme til at foreligge, til vedtagelse.

Gottschalk-Hansen: På mit partis vegne skal jeg anbefale de foreslåede ændringer,

der jo alle er forbedringer af det oprindelige fremsatte lovforslag. Det ærede medlem hr. Poul Nilsson har motiveret, hvori disse forbedringer består, og jeg skal ikke trætte det høje ting med at gentage det; jeg kan i så henseende fuldt og helt tilslutte mig det ærede medlems bemærkninger. På den anden side deler jeg den opfattelse, som det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gav udtryk for med hensyn til det ærede medlem hr. Poul Nilssons vurdering af statens placering i dette foretagende.

Det oprindelige lovforslag var ærligt sagt meget mangelfuldt. Vor opgave i det høje ting er vel i første række at være lovgivere og ikke lovmagere, og sjældent har man vel set et lovforslag så dårligt belyst, med så store mangler og brist som det oprindeligt fremsatte. Jeg noterer derfor med glæde, at den højtærede indenrigsminister har stillet disse ændringsforslag, som er tiltrådt af et enigt udvalg, og jeg anbefaler dem og lovforslaget til vedtagelse.

Jens P. Jensen: Vi fra det radikale venstre vil gerne anbefale lovforslaget i den form, det nu får. Vi takker for den nye udformning, og for den revisionsbestemmelse, der kommer med.

Skræppenborg-Nielsen: Betænkningen over forslag til lov om sygehusvæsenet viser, som det allerede et par gange er sagt, at et enigt udvalg efter samråd med den højtærede minister har opnået, at statskassen i indeværende regnskabsår forhøjer sit tilskud til sygehusene med ca. 4,6 mill. kr., og det vil igen sige, at den såkaldte dækningsprocent for alle sygehuse i hvert fald bliver mindst 55 pct. af nettoudgifterne til sygehusvæsenet. Jeg synes, det er værd at hæfte sig ved, at denne ordning, der tilsigter en nogenlunde ensartet fordeling af tilskuddet sygehusene imellem, kun kommer til at gælde, indtil loven om sygehusvæsenet igen skal til revision i folketingsåret 1961-62. Til den tid må vi så håbe på, at den højtærede indenrigsminister, som ønsket af udvalget, kan finde frem til nye retningslinjer for tilskuddets fordeling mellem sygehusene, retningslinjer, der ikke som de nuværende økonomisk straffer de sygehusejere, hvis sygehuse er moderne og

[Skræppenborg-Nielsen.]

godt udbyggede, men hvorefter disse sygehuse tværtimod får en bedre status ved tilskudsfordelingen.

Jeg ved godt, at ikke alene den højtærede indenrigsminister, men også andre i udvalget har givet udtryk for, at det er meget vanskeligt på en retfærdig måde at fordele de ca. 300 mill. kr., det hele drejer sig om, og af de faldne udtalelser i udvalget synes det at fremgå, at en nogenlunde retfærdig fordeling af pengene næsten er en håbløs opgave at beskæftige sig med. Det er muligt. Det er vel også sandsynligt, at det er svært at fordele pengene nogenlunde retfærdigt, men naturligvis kan det gøres, det manglede bare andet. Nu må vi jo vente og se, hvilket resultat den højtærede indenrigsminister er kommet til, når loven igen kommer til behandling i tinget.

Under første behandling gav jeg udtryk for, at tiden nu måtte være inde til at gøre al sygehusbehandling her i landet vederlagsfri, og jeg gav en motivering for dette mit standpunkt. Jeg har naturligvis i udvalget forfægtet dette standpunkt, og jeg har gjort det med god samvittighed, fordi jeg er overbevist om, at jeg ser rigtigt, uanset under hvilken synsvinkel man end ser på problemet. Jeg er overbevist om, at jeg har ret; jeg er overbevist om, at det ikke alene er forsvarligt, men også i pagt med fornuften at indføre en sådan ordning, som vil være til skade for ingen, men til gavn for alle. Det svar, jeg fik i udvalget, gik ud på, at man mente, at de problemer, jeg her rejste, henhørte under sygeforsikringsloven, og at de kunne tages op på ny, når denne måske inden længe skulle tages op til revision. Jeg bøjede mig for disse betragtninger, fordi jeg fandt, at de var sagligt velbegrundede, og skal herefter på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag med de foreslåede ændringer til vedtagelse.

Rimstad: Dette lovforslag løser ikke problemerne, sagde den ærede socialdemokratiske ordfører, og vi kan ganske slutte os til dette. Vort parti finder stadig, at det foreliggende forslag hviler på et sagligt forkert grundlag, fordi de øgede tilskud gives til sygehusdriften og ikke til amortisation og til forrentning af anskaffelser.

Udvalgsbehandlingen har ikke i væsentlig grad ændret dette forhold, selv om vi med tilfredshed konstaterer, at udvalget har den opfattelse, at de kommuner, hvis sygehuse er moderne og godt udbyggede, i højere grad bør tilgodeses ved tilskudsfordelingen.

Da ændringsforslagene er små skridt i den rigtige retning, kan vi stemme for dem, men vi forbeholder os vor stilling til selve lovforslaget, indtil det endelige resultat foreligger.

Indenrigsministeren (Hans R. Knudsen): Jeg takker udvalget for den enstemmige tilslutning til lovforslaget med de af mig stillede 4 ændringsforslag. Jeg vil gerne her bekræfte, at jeg er enig med udvalget i, at fordelingsgrundlaget ikke kan betegnes som helt tilfredsstillende. Derfor vil jeg også dels optage loven til revision i næste samling, dels forsøge at finde frem til bedre retningslinjer for de kriterier, hvorefter statens tilskud fordeles.

Der er vel ikke grund til her at genopfriske de forhandlinger, vi havde ved første behandling, og de vanskeligheder, der ligger i at tilgodesse de købstadkommuner og amtskommuner, hvis sygehuse er bedst udbygget. Jeg skal i hvert fald gerne yde mit bidrag i forsøget på at finde en forbedring af fordelingsgrundlaget.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen opfordrer mig nu til at nedsætte et udvalg til specielt at se på dette spørgsmål og gør det særlig med den begrundelse, at sygehusbestyrelsen skulle direkte med i et sådant udvalgsarbejde. Jeg vil understrege, at det naturligvis i første omgang er min hensigt at lade sygehusrådet én gang til se på, hvilke muligheder der måtte foreligge. Når det ærede medlem hr. Thisted Knudsen siger, at det bør være sygehusbestyrelsen, der repræsenterer de kommunale organisationer i disse forhandlinger og i dette arbejde, vil jeg dog heroverfor henlede opmærksomheden på, at sygehusrådet, som vi har netop i kraft af denne lovgivning, består af repræsentanter dels for Amtsrådsforeningen i Danmark, dels for Den danske Købstadforening, dels for Københavns kommune, og det må da — i alt fald efter min mening — i første række være disse repræsentanter i sygehusrådet, der i dette arbejde og under disse forhandlinger repræsenterer

[Indenrigsministeren.]

sygehusenes ejere, købstadkommunerne, København og amtskommunerne.

Jeg vil gerne henlede det ærede medlems opmærksomhed på, at i lovforslagets bestemmelser om sygehusrådet står der i § 17, stk. 3, netop, at sygehusrådet skal tilkalde sagkyndig bistand, når forholdene gør dette ønskeligt; men jeg vil understrege, at i det arbejde og under de forhandlinger, der nu må i gang for at finde frem til et bedre fordelingsgrundlag, vil der naturligvis være brug for alle positive kræfter og for alle dem, der virkelig har ideer og forslag at komme med, og jeg vil gerne imødekomme det ærede medlem så vidt, at jeg lover at bestræbe mig for at få disse parter inddraget i forhandlingerne og få de muligheder frem, der overhovedet kan findes. Derfor har jeg stillet ændringsforslaget om lovens revision, og derfor har jeg også stillet ændringsforslaget om de 4,6 mill. kr. Ganske vist kender vi jo ikke størrelsen af beløbet, vi kender kun udgifterne for det sidste år, men vi kan anslå beløbet til 4,6 mill. kr. Jeg vil imidlertid gerne understrege, at det er en midlertidig ordning for 1961-62. Det er i hvert fald mit håb, og jeg vil stile efter, at man ikke skal blive nødt til at forlænge denne midlertidige ordning for de kommende år.

Jeg siger endnu en gang udvalget tak for det arbejde, det har gjort, og indstiller lovforslaget og de 4 af mig stillede ændringsforslag til vedtagelse.

Thisted Knudsen: Den højtærede indenrigsminister sagde — vistnok ved en fejltagelse — sygehusbestyrelsen. Den organisation, jeg pegede på, var Sygehusforeningen i Danmark, der varetager samtlige sygehuses forhold, også alle overenskomster; spørgsmålet om tilskud arbejder Sygehusforeningen også med. Jeg erkender, at sygehusrådet i loven er placeret som nr. 1; det skal det også være, men det er Sygehusforeningen, som kommunerne har valgt repræsentanter til, der daglig ordner alle forhold, og jeg vil altså gerne endnu en gang henstille, at man tager Sygehusforeningen med i det arbejde, der forestår.

Indenrigsministeren (Hans R. Knudsen): Jeg håber, at det ærede medlems sidste

udtalelse var et udtryk for, at man netop fra Sygehusforeningens side virkelig har gode forslag at komme med til en løsning af de problemer, vi står over for; hvis det er tilfældet, finder vi nok ud af at få disse forslag frem.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-12, ændringsforslag nr. 1, § 13, således ændret, §§ 14-20, ændringsforslag nr. 2, § 21, således ændret, ændringsforslag nr. 3 om indsettelse af en ny paragraf, ændringsforslag nr. 4 og § 22, således ændret, *vedtoges uden afstemning.*

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om tåpning.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1045, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 861).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Boye Hansen: Ved første behandling af det foreliggende lovforslag nævnedes jeg og andre ærede ordførere forskellige forhold, som ønskedes nærmere belyst gennem udvalgsarbejdet. Det drejede sig bl. a. om idrætsorganisationernes fordeling af tipspengene. Udvalget har modtaget nogle meget omfangsrige redegørelser fra idrætsorganisationerne vedrørende dette spørgsmål. Desværre kan jeg ikke sige, at den skepsis, der har gjort sig gældende med hensyn til fordelingen, er blevet bortvejret. Der må stadig næres tvivl om, hvorvidt det er den mest hensigtsmæssige fordelingsform, der hidtil er anvendt, og om den ud fra et rent idrætssynspunkt er den mest effektive og mest formålstjenlige. F. eks. kan jeg